TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA:
Yksi vuosikerta...$5.50 Kuusi kuukautta $3.00
Kolme kuukautta..$1.60 Yksi kuukausi... .60
CANADAAN:
1 vuosikerta $7.00; 6 kuukautta $3.75; 3 kuukautta $2.00
SUOMEEN JA ULKOMAILLE:
Yksi vuosikerta.....$8.50 Kuusi kuukautta.....$4.50
SUBSCRIPTION RATES IN THE UNITED STATES:
One Year.....$5.50 Three Months.....$1.60
Six Months.....$3.00 One Month..... .60

TOVERI

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA

ILMOTUSHINNAT: Kihlaus- ja vihkimä-ilmotukset $3.00 kerta, $5 kaksi kertaa tavallista kokoa ja suuremmat ilmotukset 70c palstatuumalta. Syntymä-, nimenmuutos- ja hiitoslause-ilmotukset $2 kerta, $3.50 kaksi kertaa tavallista kokoa. Kuoleman-ilmotukset $3 kerta ilman värsyä ja $1 lisämaksua jokaiselta värsyltä ja kiitoslauseesta. Halutaantieto-ilmotukset, korkeintaan 30 sanaa, $1 kerta, kolme kertaa $2. Naima- ja avioero-ilmotukset, korkeintaan 75 sanaa, $4 kerta, kaksi kertaa $7. Suuremmista yhteisilmotuksista tilan mukaan 70c tuuma. Ilmotukset tekstin joukossa (paikkakunta-uutisilmotukset) $1.20 tuuma eli 15c rivi, ladottu 8 pointin kirjasimilla.—Kaikki muut lyhytaikaiset ilmotukset 70c tuuma; 3 kuukauden sopimuksella 60c tuuma; 6 kuukauden sopimuksella 50c tuuma. Satunnaisia ilmotuksia tulee rahan seurata mukana. Suomennostyö vapaasti.

No. 184 Maanantaina, Elokuun 8 p.—Monday, August 8th. 1921.—NELJÄSTOISTA VUOSIKERTA.—VOL. XIV

KU KLUX KLAN HERÄTTÄÄ IVAA

HOOD RIVER, Ore., elok. 7 p.—Täällä on ollut pari viikkoa Ku Klux Klanin organiseeraaja koettamassa saada jäseniä edustamaansa järjestöön, mutta hyvin huonoilla tuloksilla. Ei luulla monenkaan liittyneen salaseuraan, mutta sen sijaan kuulee tuon tuostakin uhkauksia, että jos Klan alkaa täällä rikeerata, perustetaan tänne Klanille vastainen järjestö, ja "katsotaan mitä ne ovat syöneet".

Täkäläiset sanomalehdetkin ivailevat palstoillaan Klania ja sanovat että nykyaikana eivät enää vetele tuollaiset keskiaikaiset laitokset. Niillä ei enää voida pelotella edes lapsia.

SALEM, Ore., elok. 7 p. — Marion kauntin sotaveteraanien liitto (Veterans' Association) hyväksyi täällä eilen pitämässään kokouksessa päätöslauselman, jossa ankarasti tuomitaan Ku Klux Klan. Siinä sanotaan m.m.:

"Sellainen salaseura, joka esiintyy julkisesti vain naamioituna ja pimeydessä tekee tihutöitään sadan prosentin amerikalaisuuden varjossa, ei voi olla muuta kuin anarkistinen. Marion kauntin veteraanien liitto kehottaa muodostamaan vastajärjestön tästelemaan Ku Klux Klania vastaan ja tuhoamaan sen."

ABERDEEN, Wash., elok. 7 p.—Useita viikkoja on täällä ollut Ku Klux Klanin järjestäjä, joka hirveän salaisesti on yritellyt järjestää salaisseuraa "pyhää ja jaloa tarkotusta varten." Näitä tarkotuksia selostetaan erikoisessa pienessä lentolehdessä, jonka sisältö on aivan sama kuin muilla paikkakunnilla käytettyjenkin. Siinä salatussa muodossa sanotaan tarkotusperien olevan suojella olevia oloja, laitoksia, hallitusmuotoa ja koko järjestelmää kaikenlaisia muutoksia vastaan — mutta tämä suojeleminen on salaista, laitonta, epäkansanvaltaista.

Ei ole luultavaa että saki saa täällä suurtakaan kannatusta, vaikka voihan täkäläisiltä kamasaksoilta odottaa melkein mitä tahansa — onhan se niin usein ennenkin nähty.

Suomalainen lahtari opettanut menettelytap. Ruotsissa

Suomalaisen rääkkäyslaitoksen päällikön Ossi Holmströmin käynti Ruotsissa ei näytä jäävän hedelmiä tuottamatta, sillä Ruotsin lehdet arvelevat, että ne lukuisat rääkkäykset, joita aivan äskettäin on ruvettu sikäläisissä poliisilaitoksissa harjottamaan, tapahtuvat suomalaisen ohranapäällikön opastusten mukaan.

Niinpä Malmösta kerrotaan seuraava tapaus. Kun poliisi pidätti viime viikolla kadulla erään humalaisen räätälin ja mukiloituaan tätä pahan päiväisesti kadulla, vei häntä putkaan, kysyi muuan Lindberg-niminen mies poliisilta "Skånes Folkbladin" osotetta, jolloin poliisi mitään vastaamatta pidätti hänetkin. Poliisikamarille tultuaan sai Lindberg nähdä miten mainittua räätäliä potkittiin ja piestiin lattialla ja kun L. kysyi pidättämisen syytä, tiuskasi posisi hänelle: "Minä opetan sinut olemaan tekemisissä poliisin kanssa". Tämän jälkeen hyökkäsivät poliisit Lindbergin kimppuun ja pieksivät hänet niin pahoin, että verta pursusi vaatteille. Pahoinpitelyn jälkeen pidettiin "kuulustelu" ja uhri heitettiin putkaan. Putkassa ollessaan kuuli hän toisen pidätetyn hätähuutoja ja pahoinpitelyn jatkumista. Mainittakoon, että pahoinpidelty L. on koko ikänsä ollut ehdoton raitis, joten juopumusta enempää kuin mitään muutakaan syytä hänen pidättämiseensä ei ollut.

Joko Holmström ehti opettaa Ruotsin poliiseille Suomen ohranan tutkimustapoja? — lopettaa ruotsalainen lehti selostuksensa.

Suomalaisten työläisten vainoaminen Ruotsissa

TUKHOLMA, elok. 8 p. — Viranomaiset ovat jatkaneet rettelöitänsä täällä oleskelevia suomalaisia työläisiä vastaan, kirjoittaa "Politiken". Nyt taasen ovat viranomaiset karkottaneet kaksi suomalaista, Johan Boshin ja Johan Vessmannin, molemmat työläisiä Ramvikista. Koska havaittiin, ettei heillä ollut oleskelukirjoja, saivat he kehoituksen hankkia sellaiset. Viime perjantaina lähtivät he senjohdosta Kramforsiin saadakseen välttämättömät oleskelukirjat, mutta sieltä heidät karkoitettiin Suomeen.

Rautateitten viimeiset vaatimukset hyljätty

WASHINGTON, elok. 7 p. — Valtioitten välinen kauppakomissiooni hylkäsi eilisessä istunnossaan rautateitten viimeiset hallitukselle esittämät korvausvaatimukset. Nämä vaatimukset perustuivat siihen, että hallitus rautatieläisten veljesjärjestöjen kanssa tekemien työsopimusten kautta olisi aiheuttanut suurta vahinkoa pakottamalla rautatieyhtiöt maksamaan ammattitaidottomalle työväelle kohtuuttoman suurta palkkaa vielä senkin jälkeen kun rautatiet olivat joutuneet niitten yksityisten omistajien käsiin. Samalla myöskin väitettiin näissä vaatimuksissa, että tämä ammattitaidoton työvoima olisi aiheuttanut suoranaista vahinkoa ammattitaidotto muutensa takia rautateille huikeita summia. Tällaiset vahingot arvioi rautatieyhtiöitten johto 1,200,000,000 dollariksi, mistä "lopullisten laskelmien valmistuessa" tämäkin summa todenmukaisesti olisi ennakolta annettujen viittausten mukaan tullut vielä tuntuvasti nousemaan.

Koko vaatimusten tekeminen edellä esitetyillä perusteilla saattoi rautatiet yleisen naurun alaiseksi ja hallituksenkin oli pakko astua tässä kyysmyksessä väliin. Liittohallituksen reservipankkilaitoksesta luovutettiin rautateille tämän korvauksen sovittamiseksi joitakin päiviä sitten $500,000,000 sillä ehdolla, että jos vaatimukset katsotaan "oikeutetuiksi" silloin parhaillaan käynnissä olleessa tutkimuksessa, niin rautatiet tuon summan saavat korvauksi niistä, mutta ei enempää. Jos taasen vaatimukset kumotaan, niin rautatieyhtiöt saavat tuon summan lainaksi pitkäaikaisilla maksuehdoilla.

Toimitetun tutkimuksen jälkeen on valtioitten välinen kauppakomissiooni nyt koko vaatimuksen hyljännyt.

Jo löysivät syntipukin

WILLIAMSTOWN, Mass., elok. 7 p. — Williamsin opiston poliittisella osastolla piti eilen puheen entinen Suomen kenraalikuvernöörin apulainen parooni Sergius A. Korff. Hänen tekstinään oli Venäläis-Japanilainen sota ja Rooseveltin toimenpiteet sen lopettamiseksi.

Rooseveltin väliintulon, joka pakotti Japanin suostumaan rauhaan, sanoi hän olleen epävisaan monessa suhteessa. Jos Venäjä ja Japani olisivat saaneet tapella mielensä mukaan siihen saakka, etteivät enää olisi enempää jaksaneet tapella, olisi koko maailman meno tänäpäivänä aivan erilaista kuin se nyt on. Venäjän tsaarihallituksen sanoi hän heikentyneen sodan aikana, mutta kun se loppui liian pian, ei hallituksen tarvinnut toteuttaa edes lupaamiaan reformeja, kun sen sijaan, jos sotaa olisi kestänyt enemmän aikaa, olisi sen ollut pakko panna toimeensuuren moisia parannuksia Venäjän kansan oloissa. Ja jos näin olisi käynyt, ei Venäjällä nyt olisi bolshevismia.

Näin jutteli herra.

Toiselta puolen, sanoi entinen kenraalikuvernöörin apulainen, oli Japani taloudellisen luhistumisen partaalla juuri silloin, kun Roosevelt sen "pakotti" rauhaan. Jos sotaa olisi kestänyt joitakin aikoja, olisi Japani heikentynyt niin kovin, ettei se nyt olisi Yhdysvaltain imperialismin tiellä.

Ei herra varsin näitä sanoja käyttänyt, mutta tämä ymmärrys hänellä kuitenkin oli.

Eiväthän nämä tällaiset lausunnot merkitse mitään muuta kuin osottavat että porvarit yleensä ymmärtävät sen suunnan, jonka nykyaikainen imperialismi on ottanut, mutta erehtyvät — kuten tavallista — luulemaan että kaiken, mikä maailmassa tapahtuu tai on tapahtumatta, aikaansaavat tai estävät yksilöt — ne suuret tai pienet miehet, jotka kulloinkin valta-asemissa ovat.

Palkkoja lasketaan sielläkin

CONNELLSVILLE, Pa., elok. 7 p. — H. C. Frick Coke yhtiö on ilmottanut laskevansa työläistensä palkkoja kymmenellä prosentilla. Tämä koskee yhtiön kaikkia työläisiä, joita on 40,000.

Karkoituksen syynä mainittiin maassa vallitseva työttömyys.

Olemme päässeet siis niin pitkälle nyt, että työttömyydenkin johdosta karkoitetaan kunniallisia ja ulkomaalaista kansallisuutta olevia työläisiä. Yllämainitun karkoituksen laillisuutta voidaan siitä syystä hyvällä syyllä epäillä.

14,000 amerikalaista sotilasta edelleenkin vielä Reinin varrella

WASHINGTON, elok. 6 p. — Yhdysvaltain sotilaita pidetään edelleenkin Saksassa, Rein virran varsilla 14,000 miestä. Se lysti maksaa raskaasti ja vaikka Saksan olisi ollut määrä suorittaa laskut, ei se tähän mennessä ole $275,324,192 nousevasta ylläpidosta ole kyennyt suorittamaan muuta kuin $30,000,000.

Asian johdosta on kerta toisensa jälkeen senaatissa väitelty ja haasteltu ja tänään sen taasen ottivat esille muutamat senaattorit, niitten joukossa Borah. Hän puhui asiasta vinoilevassa äänilajissa, huomauttaen, että Yhdysvaltain joukko-osaston Reinin kauniilla alueella pito maksaa $1,000,000 kuukaudessa, että paikka meidän sotilaillemme kaikin puolin olisi hauska, mutta että niitä siitä huolimatta kuitenkin voitaisi paljoa halvemmalla pitää kotimaassa. Myöskin huomautti senaattori Borah, että Saksan taloudellista asemaa ei tällä Yhdsvaltain joukkojen Saksassa pitämisellä tulisi vaikeuttaa, erittäinkään "kun Yhdysvalloilla ei Saksassa ole mitään omia etuja suojeltavana."

Neuvosto-Venäjä tilannut rautatievaunuja Canadasta

MONTREAL, elok. 8 p. — Canadian Car & Foundry komppanian presidentti W. W. Butrel on melkein hämmästyttänyt finanssi- ja teollisuuspiirejä, Europan vierailulta palattuaan, ilmottamalla saaneensa Neuvosto-Venjältä tilauksen 500:lle viidenkymmenen tonnin öljytänkkirautatievaunulle. Tilauksen arvo on $2,000,000. Tilaus tulee olla täytettynä marraskuussa. Mr. Butler ilmottaa samalla, että maksuehdot ovat sangen tyydyttävät, ja että itseasiassa osa tilauksesta on jo maksettu käteisellä.

Päätekijänä tässä tilauksen antamisessa on toiminut neuvostohallituksen kauppaedustaja professori George Lomonoff, jolla on virastot Berliinissä ja Tukholmassa. Lomonoff ja Butrel allekirjoittivat sopimuksen Berliinissä.

Tukholmassa uskotaan Neuvosto-Venäjällä olevan suuret määrät kultaa ulkomaakauppaansa varten.

Nämä Canadasta tilatut vaunut tullaan käyttämään öljyn kuletukseen Kaukaasian öljylähteiltä, jotka ovat Venäjän hallituksen omaisuutta. Täkäläisissä asiaa tuntevissa piireissä uskotaan, että muutama päivä sitten Montrealin satamaan saapunut ulkomainen öljy oli venäläistä ja aiheutti se öljyn hinnan alentumisen.

Neuvostohallituksen ilmotetaan kaikkiaan tilanneen rautateitten liikkuvaa kalustoa eri maista $1000,000,000 arvosta.

Rosvot saaneet hyviä apajia

HACKENSACK, N. Y., elok. 6 p. —Kauntin yleiselle syyttäjävirastolle ilmotettiin tänään, että kuusi asestettua rosvoa oli pidättänyt Barrett Manufacturing yhtiön palkkojenmaksajan kello 11 aikaan Shadysidessa. Rosvot olivat paenneet anastettuaan summan, joka vaihtelee $15,000—25,000 välillä.

Palkkojenmaksaja oli ollut liikkeellä autossa, jossa häntä suojelemassa oli ollut viisi asestettua vahtia. Rosvot olivat heidät kuitenkin yllättäneet ja veivät saaliin. Ketään ei ole vielä saatu kiinni.

GREENVILLE, Ill., elok. 6 p. — Eilen illalla astui kaksi rosvoa Baltimore & Ohio yhtiön matkustajajunaan Beecher Cityssä kello 9:30 aikaan. Ne tunkeutuivat expressivaunuun ja anastivat sieltä kaiken sinetöidyn pakettitavaran, jonka jälkeen poistuivat Altamontissa, noin 5 mailin päässä etelään Beecher Citystä. Rosvojen saaliin kokonaissumman arvellaan nousevan $50,000. Miehet katosivat jäljettömiin.

Ammattijärjestöjen kansainvälinen neuvosto

MOSKOVA, elok. (F. P.) — Ammattijärjestöjen kansainväliseen neuvostoon on valittu neljä edustajaa Venäjältä, kaksi Saksasta, Englannista, Ranskasta, Amerikasta, Italiasta, Espanjasta ja Tsekkoslovakiasta ja yksi muista punaiseen ammattiliittoon kuuluvista maista. Neuvoston puheenjohtajaksi valittiin Neuvosto-Venäjän ammattiliiton presidentti Losowski ja varapuheenjohtajiksi Mann ja Meyer.

VENÄJÄN KULTA ALKAA KELVATA JO MEILLEKIN

Muodolliset esteet Venäjän kullan maahan tuonnille estetty

WASHINGTON, elok. 6 p. — Venäjän kultaa voidaan tästä lähtien lähettää tähän maahan Englannin kautta seurauksena äskettäin Britannian oikeudessa koejutussa tehdystä päätöksestä, ilmottaa Yhdysvaltain lähettiläs, Harvey, Lontoosta.

"Lontoon kauppaneuvosto ottaa nyt sen kannan," selittää lähettiläs, "että koejutun päätöksen mukaan kukaan vanhan keisarillisen Venäjän hallituksen julkaisemien velkakirjojen omistaja ei tästä lähtien voi asettaa kyseenalaiseksi sovietthallituksen omistamaa kultaa. Minulle on tämän lisäksi ilmotettu, että Englannin valtiopankki tulee tästä lähtien antamaan lupakirjoja sovietthallituksen kullan omistukseen perustusvien asiakirjojen mukaan tämän kullan maasta lähettämistä varten ottamatta lainkaan huomioon niitä tarkastusmerkkejä, joita tähän kultaan on leimattu."

Tämä toimenpide tulee epäilemättä helpottamaan Yhdysvaltain liikemiesten kauppayhteyttä sovietti-Venäjän kanssa, vaikkakaan sitä ei virallisesti tultaisikaan tunnustamaan.

Tekee ehdotuksen pulman ratkaisemiseksi

LONTOO, elok. 7 p. — Kuvaillen maailman epätoivoista taloudellista tilannetta, Leonid Krassin, Neuvosto-Venäjän kauppalähetti Englannissa, lausui U. P:n kirjeenvaihtajan haastatellessa, että kaikkien pienten ja suurten valtojen olisi luovuttava avoimesta ja salaisesta hyökkäilystä Neuvosto-Venäjää vastaan ja että olisi muodostettava kansainvälinen järjestö, joka huolehtisi teollisuusmaiden suunnattomien varastojen jaosta.

Sellainen järjestö, lausui Krassin, joka itse on etevämpiä teollisuusjohtajia, hyödyttäisi ei ainoastaan pääomaa, vaan lieventäisi yleismaailmallista taloudellista hätää.

"Jos luomme yleiskatsauksen maailman taloudelliseen tilanteeseen tänäpäivänä", sanoi hän, "näemme ehdottomasti hullunkurisen tosiasian.

"Yhdellä puolen sadat miljoonat ihmiset Keski-Europassa ja Venäjällä kärsivät ruuan, kenkien ja vaatteiden puutetta; sekä äärimmäisestä kuljetuksen rappeutumisesta, koneiden ja työvälineiden hävittämisestä, kun niitä ei voitu korjata sodan aikana; maanviljelysvälineiden suuresta väkyydestä, vieläpä täydellisestä puutteestakin, samoin lannoitusaineiden ja muiden maanviljelysvälineiden puutteesta.

"Samalla kertaa kaikkien Länsi-Europan teollisuusfirmojen varastot ovat täynnä valmiita tavaroita, joille ei löydy ostajia."

Tässä Krassin esitti mainitun kansainvälisen järjestön muodostamista.

"Käytännöllinen keino tämän huutavan ja järjettömän ristiriidan poistamiseen löydetään ainoastaan muodostamalla kansainvälinen järjestö eli liikeliitto, joka ryhtyy kontrolloimaan kaikkia teollisuusmaiden suunnatomia varastoja ja osittelee ne mailla, joiden taloudellinen rakenne on uupunut tai hävinnyt — ja ennen kaikkea Venäjälle.

Ja muutamissa vuosissa tämä toimenpide, joka ei edellytä mitään suuria todellisia kuluja, koska se olisi vain järkevää ja hyödyllistä nyt jo kolme vuotta joutilaina seisoneiden tavaroiden ja tuotantovälineiden käyttämisestä, ei palauttaisi ainoastaan siihen käytetyn pääoman vaan voittoja raaka-aineiden ja elintarpeiden muodossa."

New Yorkin liikkuvien kuvien teattereissa on lakko

NEW YORK, elok. 7 p. — Eilen illalla julisti soittajien unio lakon noin sataa liikkuvienkuvien teatteria vastaan, jotka olivat laskeneet palkat union taksan alapuolelle. Tänään jäi noin tuhannen soittajaa pois työstä ja muutamissa teattereissa ei ollut soittoa lainkaan. Toiset olivat suljettuina ja toisissa tarjottiin yleisölle mekaanista musiikkia.

Soittajilla on hyviä toiveita lakonsa voittamisesta, sillä jolleivät työnteettäjät saa kunnollisia lakonrikkureita, ei yleisö pitkäkään aikaa tule tyytymään "kännättyyn" musiikkiin.

Washingtonin hiilenkaivajat vastustavat palkkojen laskemista

SEATTLE, Wash., elok. 7 p. — Täällä on koko kuluneen viikon ajan pidetty Washingtonin valtion kivihiilenkaivajain konventsioonia, vaikkakaan siitä julkisuuteen ei ole päässyt ainoatakaan uutista. Mitään ei aikaisemminkaan ilmotettu siitä, mitä kokouksessa tullaan käsittelemään.

Eilen illalla katkesi äänettömyys kun konventsioonista ilmotettiin, että King ja Pierce kauntien noin 2,500 mieheen nouseva kivihiilenkaivajien joukko pitää parempana edelleenkin pysyä työstä pois suljettuina kuin alistua yksityisten kaivosten omistajien pakolla ajamaan palkkojen laskemiseen.

Perjantain kuluessa olivat kivihiilenkaivajat kokouksessaan päättäneet edelleenkin yleispiirteisesti seurata United Mine Workers' of America liiton politiikkaa palkkakysymyksessä, jonka seuraaminen edellyttää taistelun jatkamista, mutta ei alistumista.

Roslynissä ja Cleelumissa työskentelee 2,000 miestä edelleenkin rautateitten omistamissa kaivoksissa nykyisellä palkkatasolla, joten työnsulku ei koske niitä.

Neuvosto-hallituksen varojen kähveltäjä vangittu

NEW YORK, elok. 3 p. — Enemmän kuin tusina siviilihaasteita ja sen lisäksi rikossyytös nostetaan Jaques Roberto Cibrarioa vastaan, joka vangittiin täällä maanantai-iltana laittomasta Venäjän neuvostohallitukselle kuuluvien varojen käytöstä. Hänen sanotaan olleen Venäjän kauppa-asiamies. Cibrario vapautettiin kymmenentuhannen dollarin takauksella kuulusteluun asti torstaina.

Miss Rose Weisse, edustaen neuvostohallitusta, joka vannoi vangitsemismääräyksen Cibrarioa vastaan, selitti tuomari Talleylle, joka takauksen määritteli, että kahdeksansataa tuhatta dollaria miljoonan dollarin rahastosta, minkä Venäjän hallitus oli antanut Cibrarion käytettäväksi, oli kadonnut ilman että siitä olisi jätetty Venäjän hallitukselle mitään vastiketta.

Bolshevikit olivat antaneet Cibrarion tehtäväksi ostaa liikkuvakuvakoneita ja raakaa filmiä. Hänen sanotaan muodostaneen useita petkutuskorporatsioneja ja myyneen itselleen vanhoja koneita ottaen itselleen hinnan eroituksen uusien ja vanhojen koneitten välillä. Filmejä ostaessaan oli hän ostanut niitä paljon suuremmilla hinnoilla kuin markkinahinnat ja saanut eroituksen itselleen.

LEVIEN SAAPUNUT MOSKOVAAN.

WIENI. — Max Levien, joka Baijerin ollessa neuvostotasavaltana, toimi sen johtajana, on saapunut Moskovaan Wienistä.

Mynchenin neuvostohallituksen kukistuttua pääsi Levien, joka oli tuomittu kuolemaan, ihmeellisesti pakoon, lähtien Itävallan rajan yli. Elettyään tuntemattomana Wienissä muutamia kuukausia, vangitsivat hänet Wienin salaisen poliisin agentit. Vuoden oli hän vankina Bela Kunin ja muiden Unkarin kommunistien kanssa.

Tänä aikana kieltäytyi Itävallan hallitus, Baijerin useista vaatimuksista huolimatta, luovuttamasta Levieniä Baijerin oikeuslaitokselle. Levienille, joka on marxilainen sosialisti ja kokenut valtankumouksellinen, tullaan Venäjällä antamaan vastuunalainen toimi.

Rahapääoma ja rautatiet

NEW YORK, elok. 6 p. — Denver & Rio Grande rautatien osakkeenomistajat selittävät olevansa new yorkilaisten osakehuijarien viimeisiä uhreja. Joitakin aikoja takaperin myötiin tämä tie $5,000,000 kauppahinnasta. Nyt selittävät osakkeenomistajat, että tien omaisuuden arvo saattaa nousta aina $80,000,000 ja tien kaluston ja osakkeiden arvo, oli myötäissä jo ainakin $8,000,000 arvoinen, niin että tien ostajat ansaitsivat kaupassa suoraan puhtaaksi voitoksi $3,000,000 ja saivat senlisäksi mahdollisuudet tienata $70,000,000 lisää. Nyt tahtoisi tien entiset osakkeenomistajat saada tämän kaupan peruutetuksi ja tien jälleen kaikkine tavaroineen omiin käsiinsä. Mikäli jutussa olevista nimistä näkyy, on tässä asiassa taistelu lännellä asuvien ja rahapääomien välillä.

Hallituksen kauppalaivojen hoitaminen

WASHINGTON, D. C., elok. 7 p. —Kongressin varojen myönnytyskomitean edessä on ollut hallituksen kauppalaivastokomitean puheenjohtaja Lasker selostamassa komitean ja koko kauppalaivastohomman kurjaa tilannetta. Hän vaatii kongressilta nyt aluksi 125,000,000 dollaria komitean kuluihin aivan lähimmässä tulevaisuudessa — ja tuonnempana sitten lisää. Mutta komitea on päättänyt ehdottaa myönnettäväksi vain puolet tuosta summasta, jonka takia Lasker nyt oli selittämässä, miksi tarvitaan enemmän.

Mustin värein kuvaili Lasker asemaa. Hän sanoi että jollei varoja myönnetä, niin voi tapahtua että koko laitos tekee vararikon, tai ainakin tuottaa niin paljon tappiota, että menot tulevaisuudessa tulevat moninkertaisiksi. Hän sanoi laivaston olevan nykyään kuin sairaan miehen, joka tarvitsee hoitoa ja lääkkeitä nyt, eikä joskus tulevaisuudessa.

Kongressimiehet vähän niinkuin moitiskelivat kauppalaivastokomiteaa varojen "varomattomasta käyttämisestä". Joku heistä oli kaivanut esille, että virkailijoille komiteassa maksetaan liian suuria palkkoja. Niinpä selitettiin, että komitealla on jatkuvasti palveluksessaan joukko lakimiehiä vuosipalkalla, vaihdellen 15,000 dollarista 25,000 dollariin vuodessa. Näiden lakimiesten palkat tekevät yhteensä noin sata tuhatta dollaria.

Lasker puhui myöskin puulaivojen myynnistä. Hän sanoi, että jollei äsken tehtyjä tarjouksia niistä hyväksytä, tulee hänen olemaan pakko tulevaisuudessa upottaa tai polttaa ne, sillä niiden hoitokustannukset tulevat arvaamattoman korkeiksi. Nykyäänkin maksetaan niitä hoitaville miehille palkkoja yhteensä noin 50,000 dollaria kuukaudessa.

6 i. w. w:läistä vangittu

ABERDEEN, Wash., elok. 7 p. — Täällä on vangittu kuusi miestä, joita poliisi luulee I.w.w.-läisiksi ja sanoo heidän olevan lähetetyn tänne järjestämään uudelleen tätä ympäristöä. Heiltä tavattiin radikaalista kirjallisuutta ja lentolehtiä 75 paunaa, jotka takavarikoitiin. Miehet ovat: Thomas Omara, Roy Lampitt, M. T. Gavian, N. Skorey, Sam Fish ja Joe Gray.

Poliisit sanovat vanginneensa aikaisemmin viikolla kolme muuta miestä, jotka kuuluivat samaan joukkoon. Centraliasta oli tullut jonkinmoinen ilmianto, jonka nojalla vangitsemiset tapahtuivat.

Saksalainen teollisuuskuningas Stinnes ja Ven. kauppa

LONTOO, elok. 8 p. — Hugo Stinnes, saksalainen teollisuus- ja rahapohatta saapui joku päivä sitten tänne keskustelemaan täkäläisten rahamiespiirien kanssa huikean syndikaatin muodostamisesta Venäjän kauppaa varten.

Stinnesin kerrotaan olevan sitä mieltä, että Saksa on se maa, jonka kanssa Venäjän luonnollisesti olisi oltava pääasiallisesti kauppasuhteissa, mutta että venäläiset eivät luota Saksaan uskoen sen olevan vararikkotilanteessa, joten se ei kykene täyttämään kauppasopimuksiaan. Näin ollen suurempi kauppa Saksan ja Venäjän välillä on mahdottomuus.

Venäläiset kuitenkin Stinnesin mukaan täysin luottavat Yhdysvaltoihin ja Englantiin. Stinnes näin ollen suunnittelee yhdistävänsä puuhaan Englannin ja Amerikan, tehden Lontoon ja New Yorkin kauppahommansa keskuksiksi, koska venäläisillä on niihin nähden täysi luottamus.

Mutta kun Washingtonin hallitus ei ole taipuvainen auttamaan amerikalaisia liikemiehiä, Stinnes on kääntynyt Englannin puoleen. Täällä hänen puuhansa johdosta lausutaan arveluja, että Saksan teollisuus-"tsaari" tahtoo asettaa itsensä diktaattoriksi brittiläisiin kapitalisteihin nähden, sikäli kuin Venäjän kauppa on kysymyksessä.

TYÖLÄISTEN VAINO HAWAIILLA.

HONOLULU, elok. 8 p. — Suurvalamiehistö on, tutkittuaan väkivaltaisuuksia, joita pantiin toimeen plantaashilakon yhteydessä 1920, asettanut syytteeseen 21 japanilaista työläistä. Syytteeseen asetettujen tunnustuksista kerrotaan käyvän selvile, että lakonjohtajat ovat ottaneet osaa väkivallantöihin. Syytekirjelmässä syytetään japanilaisia rikollisen salaliiton muodostamisesta.

48 HUKKUNUT HAAKSIRIKOSSA

EUREKA, Calif., 7 p. elok. — Neljäkymmentäkahdeksan henkilöä, joista 36 matkustajaa ja 12 laivamiehistöön kuuluvaa, hukkui viime yönä, kun San Francisco & Portland Steamship Co:n matkustajahöyrylaiva "Alaska", matkalla Portlandista San Franciscoon, upposi 30 minuutissa ajettuaan Blunt's Reef nimellä tunnetulle kivikolle, 40 mailla täältä etelään.

Tänne saapuneet haaksirikkoiset kertovat laivan höyrykattilain räjähtäneen ja matkustajain ja merimiesten tulleen viskatuksi kannelta mereen. Pelastuneita on kaikkiaan 166 henkeä, jotka toi tänne pelastuslaiva "Anyox", joka saapui ensimäisenä onnettomuuspaikalle senjälkeen kun "Alaskasta" oli langattomalla pyydetty apua.

Myöhemmin tuotiin toisilla laivoilla hukkuneiden ruumiita Eurekaan. Kaikkiaan on tuotu seitsemäntoista ruumista, joista vaan muutama on tunnettu.

Pelastuneiden joukossa oli 30 enemmän tai lievemmin loukkaantunutta, joille heti annettiin lääkärinapua paikkakunnan sairaaloissa.

Matkustajien kertomusten mukaan oli "Alaska" ajanut karikolle sankassa sumussa. Laiva alkoi heti kallistua. Pelastusveneet saatiin häiriöittä ja viivytyksittä lasketuksi. Kolme pelastusveneistä pysyi onnellisesti pystyssä aallokossa, mutta neljäs kaatui ja veneessäolijat joutuivat ankaraan aallokkoon. Toisten kertomusten mukaan kaatui kaksi venettä.

Matkustajat kertovat, että tämä aiheuttikin suurimman määrän uhreja. Muutamat, joilla sattui olemaan pelastusliivit päällään, pysyivät veden päällä kunnes pelastuslaiva "Anyoxin' miehet nostivat heidät ylös.

Jotkut matkustajista ylistävät merimiesten kylmäverisyyttä ja sankarillisuutta pelastustyössä. Toiset taas moittivat miehistöä tehottomuudesta. Mitään paniikkia, mikäli kerrotaan, ei liioin syntynyt matkustajien keskuudessa, vaan jokainen koetti enimmäkseen pysyä rauhallisena kamalan onnettomuuden edessä. Kapteeni Hobey käveli laivan peräpuoleen niin pian kuin viimeinen pelastusvene oli laskettu ja siellä hän nähtiin viimeksi samalla hetkellä kun laiva vaipui veden alle. Hänellä ei ollut pelastusliiviä päällä. Pelastuneista 96 on matkustajia ja 70 laivan miehistöä.

Hätämerkkejä annettiin kohta kun laivan keula törmäsi kivikkoon. Höyrylaiva "Anyox" sattui olemaan 12 mailin päässä hinaten eräsä proomua Vancouveriin. Tunnin kuluessa oli "Anyox" onnettomuuspaikalla ryhtyen keräämään yön synkässä pimeydessä ja sankan sumun vallitessa vedessä olevia haaksirikoisia. Yön kuluessa saapui paikalle myös toisia laivoja. Eräs viimeksi pelastettuja oli toisella kymmenellä oleva pikku tyttönen Irene Dyer, joka oli kahdeksan tuntia vedessä pitäen kiinni puunkappaleesta.

VIINALAIVA ATLANTIC CITYN EDUSTALLA

NEW YORK, elok. 5 p. — Liittovaltain asiamiehet väittivät eilen illalla saaneensa käsiinsä todistuksia väkijuomasalaliitosta johon kuuluu useita huomattuja henkilöitä eri kaupungeissa pitkin Atlannin rannikkoa. He selittivät paljastuksensa antavan valoa kertomuksiin salaperäisistä laivoista joita viime kuukausien aikana kerrotaan nähdyn ulkopuolella kolmen mailin rajan rannikoilla.

Liittovaltain asiamiehet kaappasivat väkijuomilla lastatun kuunarin Henry L. Marshallin Atlantic Cityn ulkopuolella ja toivat aluksen tänne sekä neljä laivan miehistöön kuuluvaa henkilöä. Kapteeni ja perämies kuuluivat paenneen nopeassa moottorivenheessä.

Liittohallituksen asiamiehet kieltäytyivät ilmaisemasta hallussaan olevien todistuksien laatua, mutta arvelevat että useampia kuin yksi laiva harjottaa väkijuomien kuljetusta rannikolla Mainesta Floridaan asti. Näitten väkijuomalaivojen arveltiin olleen niitä aluksia, joita useat ovat kertoneet nähneensä. Näissä aluksissa ei ole ollut valoja ja ovat ne kieltäytyneet vastaamasta merkinantoihin.

BERN, elok. 8 p. — Sveitsin liittoneuvosto on kääntynyt Krassinin puoleen, ehdottaen hänelle kauppasopimuksen luonnoksen laatimista Sveitsin ja Venäjän välille.